

Jáchym a Desatero

Brigitte Endresová

Nakladatelství Paulínky 2019

Desetiletý Jáchym dostal za úkol naučit se Desatero a pochopit, k čemu je dobré. Jenže nějaká přikázání pro něj nejsou zdaleka tak zajímavá a zábavná jako model letadélka, který chce spolu se svým dědou v nejbližších dnech postavit. A vůbec, proč by mu měl Bůh pořád něco přikazovat?

Naštěstí je tu dědeček, který Jáchymovi ukazuje, že stavět letadélko bez návodu a žít bez Desatera je v lecčem velmi podobné. Tak jako by se model Racek S4 nevznesl do vzduchu, kdyby nebyl postaven podle stavebního plánu, i člověk by se mohl bez Boží rady v životě pěkně spálit. Desatero zkrátka není jen nějakým soupisem příkazů, ale návodem na šťastný život od Toho, který nás za všech okolností miluje.

Jáchym žil se svou sestrou, rodiči a milovaným dědečkem Karlem, který se k nim nastěhoval po babiččině smrti. Na zahradě má malou dílnu a Jáchymovi se věnuje. Lepí balzový model letadla podle plánu. Mezi tím si s Jáchymem povídají o "návodu na šťastný život".

1. To nejdůležitější v životě je láska

Rodina sedí u večeře. Tatínek vypráví příběh kolegyně z práce, která dostala pro vleklou nemoc výpověď a její muž je rovněž nezaměstnaný. Všem je to líto, protože to byla vzorná pracovnice, jen její vedoucí to vidí přes peníze, zisk a žádostivost. Pes Duffy žebra u stolu, i ten má svá pravidla...jen jednodušší. Jáchym si vzpomíná, jak krásně mu bylo, když společně s dědečkem vyrobili pro maminku dárek.

2. Neobviňuj Boha, že je zodpovědný za tvá vlastní selhání

Jáchymovi se toho dne nic nedaří. Doma, ve škole, u oběda, navíc úkoly... dědeček ho pozve opět do dílny, dnes vyřezávají složité díly. Nedaří se mu a začne klít. Dědeček si s ním povídá a z Jáchyma zlost opadne. „Vlastně je hloupé, že člověk ve vzteku prohlásí věci, kterých pak lituje. Lidé to tak dělají od doby, co umí mluvit. Snaží se najít viníka, k čemuž jim často poslouží Bůh. Jenže Bůh nemůže za naši smůlu. To se spíše my máme chytit za nos.“

3. Zastav se, abys nechal odpočinout své tělo a promluvit své srdce

Soused, pan Tománek se upracoval, dostal infarkt. Jel na plné obrátky. Všechny situace rozrušila. Je čas na změnu. V dílně se dnes lepí. Jáchym poprvé přizná, že mu začíná docházet, jak jsou přikázání v životě důležitá. Hlas Boha a lásky nás nabádá, abychom si našli čas pro sebe i ostatní, čas na přemýšlení a čas na sbírání sil.

4. Snaž se svým rodičům vrchovatě vrátit každou kapku lásky, kterou ti dali

Jáchyma i dědečka rozrušil neblahý osud dědečkova kamaráda Tondy, kterého dali do domova důchodců. Dědeček to nechápe...“vždyť je stejně starý jako já! Má přece dceru a dva syny!“ Dědeček je moc rád, že bydlí se svou rodinou a chválí dceru. Ta se usmála a vysvětlila dědovi, že je to jen kousek toho, co mu může vrátit za lásku a péči, kterou dostala. Společně navštívili Tonda, který jim vyprávěl, jak jeho dětem šlo o majetek. Jáchymovi došlo, jak je důležité dělat rodičům radost.

5. Nepoužívej násilí

Jáchym si vzpomíná na spolužáky, kteří ve druhé třídě ubližovali slabším. Trenér mu pak vysvětloval, že se může bránit, ale útočit nikdy. Ve škole se situace opakovala i ve třetí třídě, kdy si kluci dobírali spolužáka Bena pro jeho brýle. Jáchym se ho zastal a také schytl. Chvilí trvalo, než pan učitel zjistil, co se stalo.

Jáchym byl rozrušený. V dílně se svěřil dědovi. „Dědo, byla chyba, že jsem se do to vložil? Ne...ty jsi neměl jinou možnost. Člověk má stát na straně slabšího a provokovat někoho k násilí je stejně tak špatné jako násilí používat.“

6. Nezrad' důvěru, obnovit ji není nebývá lehké

Sestra Marika se svěřila mamince se svým trápením s kamarádkou Lídou, se kterou se kamarádí od školky. Všechny to překvapilo. Lída se nalepila na novou holku a ta dala jí náramek přátelství výměnou za drahé CD. Nechala se koupit! Člověk může mít víc kamarádů, ale nesmí vzájemně zradit své přátelství. V dílně se dnes smirkuje. Jáchym se svěří o trenéru Martinovi, který zklamal důvěru týmu vodního póla. Oplachuje chlapce od mýdla...dědeček se naštvě. Jáchym má strach o Martina, ale nechce chodit na tréninky. Dědeček mu hezky vysvětluje, že každý je zodpovědný za své chování a musí si za něj nést následky.

7. Neber si nic, co ti nepaří

Jáchym doma vyprávěl příhodu, jak Tobiáš s danem měli odnést paní hospodářce peníze za učebnice. Nic jí ale nedali a pan učitel zuřil. Kluci tvrdili, že nechali peníze na stole. Marika se zmínila o spolužačce Julii, která kupuje dětem drahé věci, ale její tatínek jezdí ve starém autě...že je to všem divné a že během 4. vyučovací hodiny byla na WC. Dědeček varuje před křivým obviněním, je nutné mít přece důkazy! Celá rodina se následně baví o tom, že krádeže mohou mít různé podoby, včetně kopírování CD a opisování písemky.

8. Zůstavej v pravdě

Dnes se v dílně natíralo. Jáchyma trápila písemka z matiky. „Dědo, když člověk něco neřekne, tak to není lež, že jo?“ Jáchym se nepřipravil na písemku a doma o špatné známce nic neřekl. Trápilo ho svědomí. Nakonec rodičům vše řekl, ti se zlobili, ale slíbili, že se s Jáchymem na matiku podívají a budou ji více trénovat. Jáchymovi se ulevilo. I Marika si zažila těžkou chvíli, když se o spolužačce Julii rozšířily po škole drby, že je zlodějka a ona nechtěla chodit do školy. Vše se nakonec vysvětlilo...Peníze byly dávno u učitele. Holky se usmířily, ale dalo to práci.

9. Ovládej se a domýšlej důsledky svého jednání

Stavba modelu úspěšně pokračovala. Jen dědeček nemohl najít způsob, jak Jáchymovi přiblížit deváté a desáté přikázání. Všechno začíná myšlenkou. Všechno vzniká v hlavě...to dobré i to špatné. U zvířat jsou to pudy, jako u jejich Duffiho, když měl se sousedčinou fenou tři štěňata. U lidí je to jinak. Někteří rodiče Jáchymových spolužáků jsou rozvedení. Někteří dokonce kvůli jiným partnerům. Nedokázali se ovládnout. Jáchym si vzpomněl, jak se nedokázal ovládnout a snědl půl krabice sněhových pusinek, které byly na jeho narozeninovou oslavu pro něj, ale u pro kamarády. Jak Mirek, jeho kamarád miluje PC a nemůže se ho vzdát.

10. Bud' vděčná za všechno, co máš

Model byl dostavěn. Jáchym šel na návštěvu ke kamarádovi Mirkovi. Kluci si užívali klidu. Jedli pizzu u televize. Utřeli si ruce do kalhot...“to by mě maminka hnala“, napadlo Jáchyma. Zapnuli si počítač, učení nechali stranou. Mirek se má! Jáchym málem přišel domů pozdě...a to ho čekaly úkoly a navíc příklady z matiky. Jáchym byl roztěkaný, nedokázal se soustředit, ani když u něj seděl tatínek. Jáchym záviděl Mirkovi, že má svůj počítač. Chtě taky svůj...“já chci a chci“. Marika se přidala. Cítila nespravedlnost, že spolužačka bude místo ní mít sólo na vystoupení, je lepší...ale ona chce také. Závist jim zkazila večer. Dědeček vypráví o závistivých myšlenkách. „Jak se jednou člověka chytanou, jen stěží pak člověk dokáže myslet na nic jiného“.

V závěru dědeček s Jáchymem pouštějí letadlo, model je krásný, létá. Jáchym je pyšný! „To byla práce!“
Návody jsou důležité...poznámenal dědeček.